

Hasan Cemal

Kılıçdaroğlu bir tesadüf mü, yoksa...

CHP hâlâ Cumhuriyet Bayramı resepsiyonu için Çankaya Köşkü'ne çıkıp çıkmayacağını tartışabiliyor.
CHP hâlâ üniversitedeki başörtüsü yasağının, bu utanç verici ayrımın nasıl kaldırılacağını tartışabiliyor.
CHP hâlâ Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın demokrasiye kafa tutan, partilere, parlamentoya sopa gösteren açıklamasına selam çakabiliyor.
Bu kafayla seçim kazanabilir mi CHP?
Hiç sanmıyorum.
CHP bu kafayla seçim kazanabilseydi, Baykal'la kazanırdı.
Kazanamadı.
1990'lardan başlayarak Baykal'la seçim üstüne seçim kaybetti CHP.
Öyle değil mi?
Kemal Kılıçdaroğlu'nun iş başına gelmesiyle birlikte, CHP bir ara seçim araştırmalarında yüzde 30'u yakalamış, hatta üstüne de çıkmıştı.
Ama umuda yolculuk kısa sürdü.
Güvenilir araştırmalarda Kılıçdaroğlu şu sıralar en çok yüzde 24'e oturmuş gözüküyor.
CHP eski CHP olarak kaldığı sürece, kendisini Baykalizm'den kurtaramadığı sürece yükselişe geçmesi ve inandırıcı bir iktidar alternatifi haline gelmesi hayaldir.
Bir başka deyişle:
CHP değişmek zorunda, eğer yelkenlerini iktidar rüzgârıyla doldurmak istiyorsa...
Hep aynı şeyleri deneyip farklı bir sonuç beklemek akıllı insan işi değildir. CHP özellikle 1990'ların başından beri hep aynı çizgiyi izledi ama seçim kazanamadı.
Neden, niçin?
Bu soruya yeterince kafa yoruyor mu Kemal Kılıçdaroğlu, bilemiyorum.
Ama yorması lazım.
Bu açıdan, 1960'ların sonuyla 1970'lerin CHP'sini düşünmek ilginç olabilir.
Çünkü Ecevit o tarihlerde yakın çevresine topladığı zamanın parlak akademisyenleri ve tabandan gelen sıkı örgütçülerle 'zamanın ruhu'nu yakalamıştı.
Askerle, devletle CHP'nin arasına mesafe koymuştu. Otoriter laiklik anlayışını sorgulamaya başlamıştı. İşçiye, köylüye yönelik açılımları başlatmıştı.
Ecevit'in CHP'si bu sayede, yani değişerek, kendini yenileyerek, hatta Erbakan Hoca'yla koalisyon kurabilecek kadar radikalleşerek üst üste iki genel seçimi kazandı 1970'lerde...
Ondan beri de kazanamıyor.
Evet biliyorum, kırk yıl öncesinden, 1970'lerden söz ediyorum. Elbette kırk yıl öncesinde yaşamıyorum, kırk yıl öncesini aynen önermiyorum bugünün CHP'sine...
Söylemek istediğim şu:
Bugünün CHP'si de değişmek zorunda, kendini yenilemek zorunda, hem de radikal tarafından...
Baykal bunu yapmadığı içindir ki seçim üstüne seçim kaybetti.
Geleceği geçmişte inatla ararken, bu ülkede demokrasinin kolunu kanadını kırmış 'bürokratik oligarşi'nin sözcülüğüne soyunurken, tek parti döneminin söylemleriyle CHP'yi 'sarı'ndan uzaklaştırmak, kendini de ciğeret meydanında hayalbetmeye

mahkûm sıradan bir oyuncu haline getirdi Deniz Baykal...

Deđişim kolay değil.

Özellikle siyasette ‘zamanın ruhu’nu yakalamak kolay değil.

Bugünlerde İngiliz İşçi Partisi’nin eski lideri Tony Blair’in siyasal yaşamöyküsünü okuyorum(*).

16 yıl muhalefete çakılı kalmış, eskimiş, fosilleşmiş İşçi Partisi’ni 1990’larda ‘Yeni Sol’ programıyla nasıl değiştirip yeniden iktidar yaptığının renkli öyküsü, CHP için de derslerle dolu...

Şu ihtimali yabana atmayın:

Böyle giderse, CHP de gün gelir DP, AP, ANAP, DYP gibi tarihin arşivine kalkabilir.

Son soru:

Kemal Kılıçdaroğlu bir tesadüfün ürünü mü, yoksa bir liderlik kumaşı var mı?..

* Tony Blair, My Political Life, A Journey, Alfred A. Knopf, 2010.